نفت به ۱۱۱ دلار رسید

قیمت نفت روز جمعه تحت تاثیر چشم‌انداز تحریم نفت روسیه از سوی اتحادیه اروپایی، برای سومین روز متوالی افزایش یافت. بهای معاملات نفت برنت با ۸۴ سنت معادل ۰٫۸ درصد افزایش، به ۱۱۱ دلار و ۷۴ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست‌تگزاس اینترمدیت آمریکا نیز با ۸۰ سنت معادل ۰٫۷ درصد افزایش، به ۱۰۹ دلار و ۶ سنت در هر بشکه رسید.

چرا دولت قبل از آغاز اصلاح ارز ترجیحی، افکار عمومی را در جریان سیاست‌های حمایتی خود و برنامه‌ریزی برای پرداخت یارانه نقدی جدید به مردم قرار نداد؟

اول یارانه

دولت با آورده بیش از ۳۵۰ هزار میلیارد تومانی اصلاح ارز ترجیحی می‌تواند یارانه نقدی مناسبی برای مردم در نظر بگیرد تا تلخی افزایش قیمت آرد صنعتی تکرار نشود

گروه اقتصادی: اواسط هفته گذشته همزمان با تعطیلات عید فطر قیمت آرد صنعتی برای محصولاتی مانند نان فانتزی و ماکارونی افزایش یافت که واکنش‌هایی را در بین مردم و مسؤولان در پی داشت. به نظر می‌رسد شایسته بود دولت پیش از هر گونه اقدامی درباره اصلاح ارز ترجیحی با مردم سخن گفته و یارانه‌ای نقدی نیز برای جبران آن پرداخت می‌شد.

به گزارش «وطن امروز»، همه چیز از شب ۲۰ فروردین ۹۷ شروع شد؛ روایت‌های مختلفی از جلسه تعیین نرخ ۴ هزار و ۲۰۰ تومان برای ارز وجود دارد؛ روایت‌هایی که نقطه مشترک همه آنها اصرار رئیس‌جمهور وقت بر تصویب این نرخ است؛ شبی که اکثر مردان اقتصادی دولت دوازدهم با تعیین نرخ ۴ هزار و ۲۰۰ تومان برای هر دلار و همچنین ثابت ماندن آن مخالف بودند اما حسن روحانی تاکید داشت قیمت باید دستوری و غیرشناور تعیین شود. از گفته‌های مسؤولان وقت می‌توان این برداشت را داشت که هیچ مبنای علمی و اقتصادی‌ای پشت تعیین این قیمت وجود نداشت و همواره طی سال‌های جاری سعی کرده‌اند نام خود را از لیست موافقان ارز ترجیحی در آن جلسه خارج کنند. چند ماهی است آن لحظات تاریخی که اسحاق جهانگیری روبه‌روی دوربین صداوسیما قرار گرفت و گفت «از فردا هر گونه قیمتی برای دلار غیر از ۴ هزار و ۲۰۰ تومان مصداق قاچاق است» ۵ ساله شده است؛ یادگاری‌ای که امروز دولت سیزدهم را در یک شرایط سخت قرار داده است.

برآوردها حاکی از آن است که از ابتدای سال ۹۷ تاکنون دولت‌های دوازدهم و سیزدهم روی هم رفته بیش از ۶۰ میلیارد دلار برای تامین ارز ترجیحی جهت کنترل قیمت‌های اقلام مصرفی هزینه کرده‌اند اما در این مدت نه‌تنها کالاهای هدف ارز ترجیحی در برابر تورم و افزایش قیمت ارز مقاومتی نداشته‌اند، بلکه در برخی اقلام شاهد پیشی گرفتن تورم این کالاها از تورم عمومی کشور بوده‌ایم. شاهد این مدعا را می‌توان در مستندات مستدل مرکز آمار پیدا کرد. بر اساس گزارش مرکز آمار، تورم نقطه به نقطه آذر سال جاری نسبت به فروردین سال ۹۷ (شروع سیاست تخصیص ارز ترجیحی) ۲۳۳ درصد بوده است اما کالاهای هدف ارز ترجیحی مانند تخم‌مرغ، مرغ ماشینی و گوشت گاو و گوساله تورم به مراتب بیشتری داشته‌اند. (نمودار یک) البته نباید فراموش کنیم هدف اول دلار ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی پیش از هر چیز کنترل قیمت ارز در بازار آزاد بود که نوای شکستش در همان ماه‌های ابتدایی اجرای این سیاست به صدا درآمد. آنچه امروز با قاطعیت می‌توان درباره آن سخن گفت، ناکامی و شکست مطلق ارز چندنرخی و دلار ۴هزار و ۲۰۰ تومانی است.

■ ارزسوزی به قدمت ۵ سال

بررسی آمار بانک مرکزی نشان می‌دهد دولت‌های دوازدهم و سیزدهم در سال‌های ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب ۳۲، ۱۵، ۱۱٫۵ و ۱۳٫۶ میلیارد دلار برای تامین کالاهای اساسی اختصاص دادند (نمودار ۲). البته پیش‌بینی می‌شود رقم تخصیصی برای سال گذشته به ۱۸ میلیارد دلار هم رسیده باشد. محاسبات نشان می‌دهد عایدی دولت از اصلاح ارز ترجیحی با احتساب قیمت دلار نیمایی حدود ۲۴ هزار تومانی و اختصاص ۱۸ میلیارد دلار ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی حدود ۳۶۰ هزار میلیارد تومان است؛ شایسته است در صورتی که دولت تصمیم به اصلاح ارز ترجیحی دارد و شواهد هم گویای آن است که دارد، یارانه‌ای نقدی برای مردم مشخص شود. ۲ ملاحظه حیاتی در اجرای اصلاح ارز ترجیحی وجود دارد؛ ابتدا اینکه پیش از هر اقدامی بسته حمایتی طراحی شده و حتی چند ماه جلوتر مانند دوران اجرای موفق هدفمندی یارانه‌ها در سال ۸۹ برای مردم واریز شود. همچنین مسؤولان اجرایی کشور به صورت مبسوط اقدام به اطلاع‌رسانی در این باره کرده و به مردم توضیح دهند به طور دقیق چه اتفاقی در حال رخ دادن است. حمید پورمحمدی، معاون سازمان برنامه و بودجه کشور پیش‌تر در گفت‌وگو با «وطن‌امروز» در تشریح جزئیات یارانه پرداختی در سال ۱۴۰۱ گفته بود: «از ۲۵۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده برای سال آینده، نزدیک ۷۵ هزار میلیارد تومان مجموع ۲ یارانه نقدی است که کمافی‌السابق پرداخت خواهد شد و مابقی مربوط به درآمدهای حاصل از اصلاح ارز ترجیحی است». وی پیش از نهایی شدن بودجه افزوده بود: «درآمدهای حاصل از اصلاح ارز ترجیحی به صورت نقدی یا بن‌کارت و طبق جمع‌بندی‌ای که با نمایندگان انجام می‌شود، به مردم پرداخت خواهد شد». به عبارت ساده‌تر، دولت سیزدهم می‌خواست از محل حذف ارز ترجیحی ۱۷۵ هزار میلیارد تومان یارانه به مردم پرداخت کند.

■ نان گران نشده است

طی روزهای اخیر برخی واحدهای نانوایی در پی اصلاح قیمت آرد صنف و صنعت اقدام به گرانفروشی می‌کنند که رئیس اتحادیه صنف نانوایان سنگکی این اقدام را گرانفروشی اعلام کرده است. طبق قیمت‌های مصوب، هر عدد نان سنگک معمولی باید با قیمت ۲ تا ۳ هزار تومان به دست مردم برسد ولی واحدهای نانوایی برای تأمین هزینه‌های خود با اضافه کردن برخی مخلفات همچون کنجد، سیاه‌دانه، کره و سیر و شوید و سایر سبزیجات هر عدد نان را تحت عنوان نان سفارشی با قیمت‌های ۵ تا ۷ هزار تومان نیز می‌فروختند اما طی روزهای اخیر با تغییر قیمت آرد صنف و صنعت برخی واحدهای نانوایی به طور خودسرانه اقدام به افزایش قیمت نان سنگک کرده‌اند. نان یکی از محصولات و غلات اساسی در سبد غذایی مردم جهان بویژه ایرانی‌هاست که همیشه با پرداخت یارانه مورد حمایت دولت‌ها بوده تا با قیمت مناسب به دست مردم برسد. در این بین واحدهای نانوایی همچنان آرد را با قیمت‌های دولتی خریداری می‌کنند و طبق گفته مسؤولان بلندپایه کشوری همچون وزیر جهاد کشاورزی و سخنگوی اقتصادی دولت، قیمت نان برای مصرف‌کنندگان گران نمی‌شود.

■ ابلاغ قیمت جدید ماکارونی به کارخانه‌ها

رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان پس از افزایش قیمت آرد صنعتی، قیمت جدید انواع ماکارونی را اعلام کرد. پس از افزایش نرخ آرد صنعتی، قیمت‌های جدید ماکارونی به کارخانه‌ها ابلاغ شد. عباس تابش پس از افزایش قیمت آرد صنعتی قیمت جدید انواع ماکارونی را اعلام کرد. در این نامه خطاب به معاون صنایع عمومی وزارت صمت آمده است: با توجه به اعلام نرخ گندم بخش صنف و صنعت مورخ ۲۸ فروردین وزارت جهاد کشاورزی و تعیین نرخ آرد و تصویب آن در جلسه ۶ اردیبهشت کارگروه تنظیم بازار محصولات کشاورزی و مکاتبات متعدد انجمن‌های کارخانجات ماکارونی پیرامون درخواست افزایش هزینه‌های مرتبط از قبیل دستمزد، کرایه حمل، بسته‌بندی و... و با لحاظ آرد ۲۷ درصد سبوس‌گیری شده و طرح موضوع در جلسه مورخ ۱۰ اردیبهشت ستاد تنظیم بازار و طرح مجدد موضوع در جلسه ۱۱ اردیبهشت ستاد مذکور به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور، حداکثر قیمت مصرف‌کننده انواع ماکارونی رشته‌ای ساده با لحاظ مالیات بر ارزش افزوده به شرح جدول زیر اعلام می‌شود.

شرح	۵۰۰ گرمی	۷۰۰ گرمی	۱۰۰۰ گرمی
قیمت مصرف‌کننده انواع ماکارونی رشته‌ای ساده	۱۷۰۰۰۰ ریال	۲۴۰۰۰۰ ریال	۳۴۰۰۰۰ ریال

بدیهی است قیمت سایر احجام باید به تناسب عملیاتی شده و درباره سایر محصولات تولیدی مطابق ضوابط قیمت‌گذاری مصوب هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها اقدام شود. با توجه به مراتب شرح فوق لطفا دستور فرمایید موضوع به کارخانجات، تشکل‌ها و سایر دستگاه‌های متولی ابلاغ و نتیجه به این سازمان منعکس شود.

■ قیمت جدید نان‌های صنعتی

در پی افزایش قیمت آرد صنف و صنعت، قیمت محصولات آردی هم افزایش یافت. امسال با افزایش تقریبا ۴ برابری قیمت آرد صنف و صنعت، نرخ آرد ۱۸ درصد سبوس‌گیری شده به ازای هر کیلو ۱۵ هزار و ۷۰۰ تومان، آرد ۲۱ درصد سبوس‌گیری شده ۱۶ هزار تومان و آرد ۲۷ درصد سبوس‌گیری شده ۱۶ هزار و ۹۰۰ تومان تعیین شده است.

۲ ملاحظه حیاتی در اجرای اصلاح ارز ترجیحی وجود دارد؛ ابتدا اینکه پیش از هر اقدامی بسته حمایتی طراحی شده و حتی چند ماه جلوتر مانند دوران اجرای موفق هدفمندی یارانه‌ها در سال ۸۹ برای مردم واریز شود. همچنین مسؤولان اجرایی کشور به صورت مبسوط اقدام به اطلاع‌رسانی در این باره کرده و به مردم توضیح دهند به طور دقیق چه اتفاقی در حال رخ دادن است

تا چندی پیش هر کیلوگرم آرد صنف و صنعت با یارانه دولتی با نرخ کیلویی ۲۷۰۰ تومان در اختیار واحدهای صنفی قرار می‌گرفت، حال در پی اصلاح قیمت گندم داخلی به ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان و قیمت هر کیلوگرم آرد صنف و صنعت به ۱۲ هزار تومان، برخی واحدهای نانوایی نیز اقدام به گرانفروشی کرده‌اند.

■ سهم زیر یک میلیون تنی گندم مصرفی برای صنف و صنعت

میزان مصرف آرد صنایع در یک دهه گذشته همواره از یک میلیون تن فراتر نرفته و سهم بسیار اندکی در زندگی خانوارها دارد.

به رغم جوسازی‌های زیادی که این روزها برای افزایش قیمت آرد صنایع انجام می‌شود، بررسی آمار مصرف گندم در بخش صنف و صنعت در یک دهه گذشته نشان می‌دهد میزان مصرف آن در یک دهه گذشته همواره از یک میلیون تن فراتر نرفته و سهم بسیار اندکی در زندگی خانوارها دارد.

البته شایان ذکر است که افزایش تقاضای قابل توجهی در آرد یارانه‌ای واحدهای صنف و صنعت از ۸۳۱ هزار تن در سال ۹۹ به یک میلیون و ۳۱۳ هزار تن در سال ۱۴۰۰ رخ داد. با این رویه ۱۴۰۱ حتما با تقاضای بیشتر برای گندم و آرد یارانه‌ای مواجه خواهیم شد و بخشی از استفاده‌کننده‌های این آرد با صادرات محصولات تولیدی به کشورهای همسایه، این یارانه را به این کشورها منتقل می‌کردند.

اگر به میزان فروش گندم در طول سال در یک دهه اخیر نگاهی بیندازیم و مصارف صنف و صنعت در طول سال‌های اخیر را بالغ بر ۸۵۰ هزار تن فرض کنیم، بر اساس فاصله قیمتی ۲۷۰۰ تومانی سال ۱۴۰۰ و ۱۲ تومانی هر کیلوگرم آرد صنف، نزدیک ۷ هزار و ۶۵۰ میلیارد تومان دولت از این محل صرفه‌جویی انجام می‌دهد که به قرار ۶۰ میلیون نفر، سهم هر نفر به صورت ماهانه نزدیک به ۱۰ هزار تومان است.

بر این اساس در نرخ‌نامه جدید هر قرص نان باگت معمولی ۱۰ هزار تومان، نان باگت فرانسوی ۱۵ هزار تومان و نان همبرگری ۷ هزار و ۵۰۰ تومان قیمت‌گذاری شد.

نمودار ۱ — میزان رشد متوسط قیمت برخی اقلام از فروردین ۹۷ تا آذر ۱۴۰۰

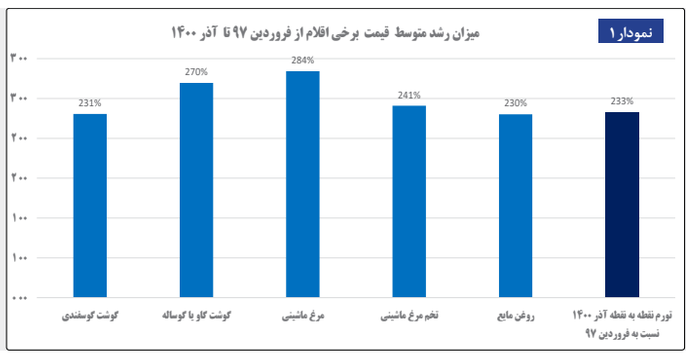

نمودار ۲ — از ابتدای فروردین سال ۹۷ تا دی ماه ۱۴۰۰ بیش از ۷۶ میلیارد دلار ارز ترجیحی پرداخت شده است

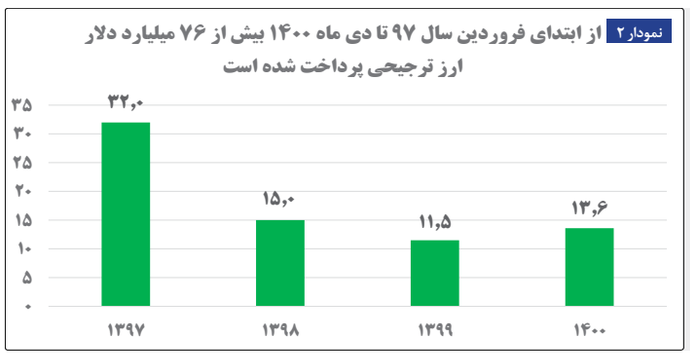

برای هر کد ملی یارانه نان ثبت می‌شود

ابراهیم صیامی، مدیرکل آینده‌پژوهی، مدل‌سازی و مدیریت اطلاعات اقتصادی وزارت اقتصاد گفت: به طور متوسط هر ایرانی ۳۰۰ گرم مصرف نان دارد که مصرف سالانه کشور به ۹٫۵ میلیون تن گندم می‌رسد اما آمارهای تامین گندم نشان می‌دهد سالانه ۱۱٫۵ میلیون تن گندم در کشور مصرف می‌شود که نشان می‌دهد بخشی از گندم و آرد یا قاچاق می‌شود یا ضایعات است. وی با اشاره به برنامه دولت برای اصلاح یارانه آرد و نان افزود: با این اقدام ۲ میلیون تن در مصرف گندم صرفه‌جویی خواهد شد و دولت می‌تواند به مردم کمک بودجه‌ای کند. البته قرار نیست یارانه‌ای را حذف کنیم، بلکه می‌خواهیم آن را به خانوارها برسانیم. این مقام دولتی افزود: عمده یارانه‌ای که با ارز ۴۲۰۰ تومانی در ابتدای زنجیره می‌دهیم از بین می‌رود و به مصرف‌کنندگان نمی‌رسد، بنابراین یارانه را به جای ابتدای زنجیره به انتهای زنجیره می‌دهیم. وی اضافه کرد: بر اساس استاندارد مصرفی خانوارها و تغییر قیمت نان، یارانه مستقیم نان به همه مردم پرداخت می‌شود. با استفاده از زیرساخت بانکی، مردم به هنگام خرید نان، به همان قیمت قبلی پول پرداخت می‌کنند و مابه‌التفاوت آن را دولت پرداخت می‌کند. مزیت این کار این است که افرادی که بیش از الگو مصرف کنند باید الگوی مصرف را اصلاح یا به قیمت آزاد خریداری کنند. افرادی هم که مصرف آنها کمتر از الگوی استاندارد است پولی هم برای آنها می‌ماند، بنابراین نان برای مردم گران نمی‌شود. صیامی افزود: برای هر کد ملی یارانه نان ثبت می‌شود و با هر کارت بانکی امکان خرید نان وجود دارد.

■ یارانه افزایش قیمت آرد را به مردم پرداخت می‌کنیم

وزیر جهاد کشاورزی گفت: یارانه‌ای به منظور جبران افزایش قیمت آرد به مردم خواهیم داد که بیش از هزینه‌ای است که به آنها تحمیل شده است. سیدجواد ساداتی‌نژاد با بیان اینکه جنگ روسیه و اوکراین دنیا را با بحران امنیت غذایی مواجه کرده است زیرا حجم زیادی از غذای جهان در این منطقه تولید می‌شود، گفت: این ۲ کشور ۷۰ درصد روغن و ۳۰ درصد غله جهان را تولید می‌کنند. او ادامه داد: این اتفاق باعث شده همه کشورها دچار بحران در امنیت غذایی شوند. در برخی کشورها جیره‌بندی مواد غذایی صورت گرفته و قیمت کالاهای اساسی در اقلام مختلف بین ۳۴ تا ۶۰ درصد افزایش یافته است. وزیر جهاد کشاورزی با بیان اینکه برای پایداری و حفظ امنیت غذایی همه دولت‌ها روی مساله امنیت غذایی تمرکز دارند، گفت: ما نیز در ایران به دلیل اینکه به گندم یارانه می‌دهیم طبیعتا با افزایش قیمت جهانی و چالش‌های بحران امنیت غذایی این فاصله زیاد شده و همین موضوع قاچاق را افزایش داده است. ساداتی‌نژاد در ادامه به وضعیت قاچاق نیز اشاره کرد و گفت: گزارش‌ها نشان می‌دهد حجم فزاینده‌ای قاچاق انجام می‌شود که جلوگیری فیزیکی از آن امکان ندارد. برای مثال وقتی یک کیسه آرد ۵۰ کیلویی را ۳۸هزار تومان می‌فروشیم، آن طرف مرزها قیمت به ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان هم می‌رسد. او تصریح کرد: قانون بودجه سال ۱۴۰۱ دولت را ملزم می‌کند نظام توزیع یارانه را تغییر دهد. یعنی یارانه از روی کالا با توجه به بحرانی که در جهان وجود دارد و باید سفره مردم حفظ شود به سمتی حرکت کند که این یارانه مستقیما به دست مردم برسد. این کار با توجه به شرایط جهانی سرعت گرفته است. وزیر جهاد کشاورزی در ادامه گفت: در گام اول برای اینکه قیمت نان در نانوایی‌های کشور تغییر نکند که هیچ تغییری هم نکرده، آرد صنف و صنعت یعنی گندمی که به صنف و صنعت داده می‌شد با نرخ آزاد هر کیلو ۱۲ هزار تومان محاسبه شده تا با این کار بتوانیم از قاچاق این کالا جلوگیری کنیم. همچنین دولت ملزم به جبران این موضوع است که یارانه‌ای در روزهای آینده این افزایش قیمت را جبران خواهد کرد و مبلغی که به مردم داده خواهد شد بیش از هزینه‌ای است که به آنها تحمیل می‌شود. این اقدام در رفع فقر مطلق هم بسیار حائز اهمیت خواهد بود. ساداتی‌نژاد با بیان اینکه سال گذشته با خشکسالی شدیدی مواجه بودیم، گفت: کل گندم خریداری‌شده در سال ۱۴۰۰، ۴٫۵ میلیون تن بود. این نشان می‌دهد نسبت به ۸ میلیون تنی که در بعضی سال‌ها می‌خریدیم این خشکسالی چقدر باعث کاهش تولید شده است.

قاب

▲ ۲۹ دی ۱۴۰۰

▲ ۲۴ آذر ۱۴۰۰

▲ ۲۰ آبان ۱۴۰۰

▲ ۲۴ آبان ۱۴۰۰

▲ ۲۷ آذر ۱۴۰۰

اخبار

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داد
بازگشت ۵۰۰ هزار کارگر به کار

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داد دولت سیزدهم وضعیت بیش از یکهزار کارخانه مشکل‌دار را بررسی کرده و ۵۰۰ هزار کارگر آنها را دوباره به سر کار بازگردانده است. حجت‌الله عبدالملکی روز گذشته در سخنرانی پیش از خطبه‌های نماز جمعه تهران به مناسبت هفته کارگر بیان کرد: خانواده‌های کارگران بیش از ۶۰ درصد جامعه ایران را تشکیل می‌دهند. وی خبر داد دولت سیزدهم وضعیت بیش از یکهزار کارخانه مشکل‌دار را بررسی کرده و ۵۰۰ هزار کارگر آنها را دوباره به سر کار بازگردانده است. عبدالملکی همچنین از ایجاد ۶۰۰ مرکز آموزش شغلی جوار کارگاهی خبر داد که به اندازه کل سال‌های پس از انقلاب است که سبب افزایش بهره‌وری نیروی کار خواهد شد.

وزیر کار از بازرسی‌های گسترده از شرکت‌های دولتی و حاکمیتی برای بررسی رعایت حقوق کارگران هم خبر داد و اعلام کرد: اگر این شرکت‌ها به وظایف خود عمل نکنند، اسامی آنها منتشر خواهد شد. به گفته وزیر کار، ۴۰۰ هزار شاغل جدید با بیمه در سال گذشته ثبت شده که ۷۰ درصد مربوط به نیمه دوم سال گذشته در دولت سیزدهم است. عبدالملکی درباره افزایش حقوق بازنشستگان کارگری هم گفت: افزایش حقوق این اقشار متناسب با افزایش حقوق کارگران به دولت پیشنهاد شده است.

وی همچنین از برخورد جدی با مفاسد در شرکت‌های زیرمجموعه وزارت کار خبر داد که منجر به رصد نزدیک به ۷۰۰ مورد فساد اقتصادی شده که پرونده برخی از آنها پس از تکمیل به دستگاه قضایی ارسال می‌شود. به گفته وی، آمار تعدیل نیروی کار در فروردین امسال نسبت به سال قبل ۳۸ درصد کمتر شده است.

■■■

تورم ترکیه به ۷۰ درصد رسید

طبق گزارش اداره آمار ترکیه، تورم سالانه در این کشور به ۶۹٫۹۷ درصد رسید که بسیاری آن را نتیجه شکست سیاست پولی اردوغان می‌دانند. درگیری بین روسیه و اوکراین و بالا رفتن قیمت انرژی و کالاها به دنبال سقوط ارزش لیر در سال گذشته باعث شده تورم سالانه در ترکیه به ۶۹٫۹۷ درصد برسد، یعنی بالاترین رقم طی ۲ دهه گذشته. افزایش قیمت‌ها خانواده‌های ترک را تحت فشار زیادی قرار داده است، آن هم درست یک سال قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری و مجلس این کشور که می‌تواند به حکومت طولانی‌مدت اردوغان خاتمه دهد.

اردوغان نخستین‌بار سال ۲۰۰۳ به عنوان نخست‌وزیر به قدرت رسید، یعنی قبل از تغییر نظام حکومتی ترکیه به ریاست‌جمهوری. تصمیم اردوغان برای کاهش نرخ بهره در سال گذشته میلادی بسیار مورد انتقاد قرار گرفته و بسیاری آن را دلیل اصلی بالا رفتن تورم می‌دانند.

طبق گزارش اداره آمار ترکیه، تورم ماهانه در این کشور ۷٫۲۵ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که نظرسنجی رویترز از اقتصاددان‌ها یک افزایش ۶ درصدی را نشان می‌داد. این اقتصاددان‌ها تورم سالانه ترکیه را ۶۸ درصد پیش‌بینی کرده بودند. تحلیلگران دلیل این افزایش تورم را نه‌تنها بالا رفتن قیمت مواد غذایی و انرژی، بلکه شکست سیاست پولی کشور می‌دانند.

کاهش نرخ بهره‌ای که از سپتامبر سال گذشته میلادی با فشار اردوغان آغاز شد، ارزش لیر ترکیه را پایین آورد و قیمت‌ها را برای مصرف‌کننده بالا برد. بحران اوکراین هم بر این افزایش قیمت‌ها افزود. افزایش قیمت مصرف‌کننده در ترکیه نتیجه ۱۰۵٫۹ درصد افزایش هزینه حمل‌ونقل به خاطر بالا رفتن قیمت انرژی و همچنین ۸۹٫۱ درصد افزایش قیمت مواد غذایی و نوشیدنی‌های غیرالکلی است. افزایش قیمت ماهانه مواد غذایی و نوشیدنی‌های غیرالکلی در ترکیه برابر با ۱۳٫۳۸ درصد بوده و قیمت مسکن ۷٫۴۳ درصد بالا رفته است.

از سویی ارزش لیر در زمان انتشار این گزارش ۰٫۹ درصد سقوط کرد و به ۱۴٫۸۵۲۵ در برابر دلار رسید. در این میان دولت ترکیه اعلام کرده نرخ تورم با برنامه اقتصادی جدید کاهش می‌یابد. اولویت این برنامه نرخ پایین بهره جهت تقویت تولید و صادرات با هدف رسیدن به مازاد حساب جاری است. اما اقتصاددان‌ها پیش‌بینی می‌کنند این تورم بالا به‌خاطر جنگ اوکراین تا پایان ۲۰۲۲ ادامه داشته باشد و در پایان سال به ۵۲ درصد برسد. کسری حساب جاری در ترکیه بشدت از آغاز سال جاری میلادی افزایش یافته است. بانک مرکزی ترکیه هفته گذشته پیش‌بینی کرد تورم سالانه در این کشور تا ماه ژوئن به حدود ۷۰ درصد برسد و بعد تا پایان سال جاری میلادی تا ۴۳ درصد پایین بیاید و تا پایان ۲۰۲۴ تک‌رقمی شود. شاخص قیمت تولیدکننده در ترکیه ۷٫۶۷ درصد نسبت به ماه گذشته و ۱۲۱٫۸۲ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته است.

■■■

مردم آمریکا قربانی کمبود سوخت در اروپا

آمریکا پس از تحریم‌های روسیه تلاش می‌کند بازار اروپا را تامین کند، این امر سبب شده با وجود افزایش ۱۷ درصدی قیمت نفت، آمریکایی‌ها شاهد افزایش ۴۰درصدی بهای سوخت باشند. قیمت سوخت در آمریکا ماه گذشته میلادی بیش از قیمت نفت خام افزایش یافت، زیرا واشنگتن برای تامین بازارهای اروپا به دنبال درگیری‌های روسیه و اوکراین، محصولات پالایشی بیشتری به خارج صادر کرده است. بر اساس آمار ریفینیتو ایکون، از زمان عملیات نظامی روسیه در اوکراین در ۲۴ فوریه، قیمت نفت در جهان نزدیک به ۱۷ درصد افزایش یافته است. این در حالی که قیمت بنزین ۳۰ درصد و نفت کوره ۴۰ درصد در این کشور افزایش یافته است. در عین حال، بر اساس آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ذخایر محصولات نفتی ۱۰۵ میلیون بشکه است که در پایین‌ترین سطح از آوریل ۲۰۰۸ قرار دارد.

صادرات محصولات پالایشی آمریکا در ۴ هفته گذشته به طور متوسط به ۶٫۳ میلیون بشکه در روز رسیده است که تقریبا سریع‌ترین نرخ صادرات در تاریخ آمریکا به شمار می‌رود. تاجران می‌گویند ذخایر سوخت در جهان به احتمال زیاد به سرعت افزایش نمی‌یابد، زیرا تولیدکنندگان بزرگی نظیر اوپک، تولید خود را به آرامی افزایش می‌دهند. کمبود سوخت در بازار هشداردهنده و نگران‌کننده است، زیرا این امر نشان می‌دهد پالایشگاه‌ها در تامین تقاضا با مشکل مواجهند، حتی اگر نفت بیشتری از طریق رهاسازی از محل ذخایر در دسترس باشد.